

## Punkter til Bufdir om tjenestetilbudet til sårbare barn og unge

Fagforbundet støtter Regjeringen i at samtlige lettelser og innstramminger i dagens smitteverntiltak må være helsefaglig forsvarlig. I oppdraget ligger en særlig bekymring for tilbudet til sårbare barn og unge, og det er en bekymring vi deler. Fagforbundet organiserer ansatte innen et flertall av tjenestene som ivaretar denne gruppen. Ivaretagelse av sikkerheten og smittevernet for ansatte og brukere av tjenester må være et absolutt krav. For at det skal være forsvarlig å vende tilbake til jobb, må det være konkrete og tilpassede smittevernsrutiner samt nødvendig utstyr på plass. Vi legger dette til grunn for den følgende diskusjonen.

Tjenestetilbudet til sårbare barn og unge er i stor grad organisert i kommunene. Det vil derfor variere fra kommune til kommune i hvor stor grad de er i stand til å ivareta denne gruppen under pandemien. Det er allikevel noen utfordringer vi ser går igjen. Nedstengningen av samfunnet gjør at allerede sårbare barn og unge blir ytterligere utsatt. Dette ved at vi har mistet mange av arenaene der disse barna tidligere ble fanget opp, og der vi kunne tilby de hjelp.

### Barnevern og fosterforeldre

Dette er en av tjenestene som har opplevd økte forventninger til egen innsats, samtidig som hverdagen er drastisk endret. Det er krevende å drive barnevernfaglig arbeid fra hjemmekontor. Man mister det daglige faglige fellesskapet, og man kan føle seg alene med komplekse saker og avgjørelser. Ikke alle har digitale kommunikasjonsløsninger som er tilstrekkelig sikre, og kan derfor ikke diskutere spesifikke saker i møter slik som før. Man må ta det over telefon en-til-en. De familiene som sliter fra før, står nå i et enda større emosjonelt trykk. Dette kan få store konsekvenser for barnet, og familien generelt. Fagforbundet er derfor ekstra bekymret for barn som lever isolert med sine foreldre, der foreldrene igjen lever med sine psykiske utfordringer. Utryggheten øker for disse barna, når foreldrene blir ustabile.

Et annet dilemma i barnevernet er fravær av støtte, og hjelp til fosterforeldre. Barna opplever ofte sine utfordringer som mer vanskelig enn ellers, og det er viktig at fosterforeldre ikke blir stående alene med ansvaret. Barnevernet må intensivere oppfølgingen av fosterhjemmet, sørge for god kontakt, og kommunikasjon. Barnevernet må tilby ekstra hjelp og veiledning til de fosterhjemmene som har behov for det.

### Stengte barnehager og skoler

Det gjøres en kjempejobb for at fjernundervisningen skal fungere. Allikevel så vil det være slik at noen barn vil få bedre utbytte enn andre, og det er krevende å drive tilpasset opplæring på avstand. Barn som mottar spesialundervisning kan være spesielt sårbare her, og det er krevende for foreldre uten spesialpedagogisk kompetanse og ivareta dette. På skolen støttes de gjerne av assistenter som de har en relasjon til. Trangbodddhet, ulike muligheter for hjelp hjemmefra osv. vil skape et skille mellom de elevene som klarer seg godt hjemme, og de som ikke gjør det.

Rett til barnehage- og skoletilbud: Denne rettigheten oppfylles i varierende grad. Det er gjerne opp til den enkelte barnehage/skole og foreta individuelle vurderinger for det enkelte barn. Dette vil kunne gjennomføres der man allerede kjenner til hvilke barn som er utsatt. Det er ikke alltid tilfelle.

### Fritid

Manglende fritidstilbud: fritidsklubber, bibliotek, helsestasjoner for ungdom, idrettstilbud osv. er i dag stengt. Mange barn og unge har brått mistet samtlige tilbud utenfor hjemmet, og dermed også relasjoner til trygge voksenpersoner på disse arenaene. For utsatte barn og unge vil dette bety mye tid i hjem som ikke alltid vil kunne ivareta dem, og i verste fall utsettes de for vold og overgrep.

## Psykisk helse

Lavterskeltilbud for barn og unge sliter med å holde åpent i det helsepersonell omdisponeres til korona-beredskap. Samtidig fører krisen til at barn og unge ringer ned de hjelpetelefonene som finnes. Noen vil utvikle psykisk uhelse under belastningen denne krisen er, mens de som allerede har psykiske lidelser vil kunne oppleve en forverring av deres symptomer. Kanskje man kunne utnyttet ressursene bedre her? Skolehelsetjenesten kunne vært et godt alternativ, der et barn/ungdom kunne møte en trygg voksen for et møte/samtale. Her er det store muligheter for å ivareta smitteverntiltak på en god måte, da helsesykepleier kun møter et barn, eller en ungdom om gangen. Helsestasjon for barn og familier opprettholder mange av sine konsultasjoner der spedbarn skal ha vaksiner osv. De har også samtaler med foreldre på tlf, dersom foreldre har behov for en ekstra prat og evt. veiledning. Slik kunne en også tenke seg at skolehelsetjenesten kunne vært tilgjengelig. Ikke akkurat som før, men de kunne laget alternative møtepunkter for barn og unge. Eksempelvis via nettmøter. Dette kunne vært et fint supplement til hjelpe- telefonene som ellers har et stort trykk.

## Barn med særskilte behov

Mange opplever å ikke få skoletilbudet de har krav på, og i tillegg opplever noen at avlastningstilbudet også stenger. Dette er en gruppe hvor stabilitet og forutsigbarhet er en nødvendighet for deres fungering. Det kan være svært krevende for familier som nå må stå med omsorgsoppgaver 24/7, i tillegg til hjemmekontor, og hjemmeundervisning for søsken.

## Hva som kan motvirke negative effekter av korona- tiltakene

**Fagforbundet vil oppfordre til et fortsatt godt samarbeid med tillitsvalgte. Ledere som koordinerer arbeidet sitt sammen med sine ansatte, vil selvsagt få bedre resultater. Det er viktig å ha god kommunikasjon i alle ledd, slik at jobben som skal utføres kjennes så forutsigbar, og trygg som mulig.**